

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 6.11.2013
COM(2013) 762 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**privind punerea în aplicare a directivei privind eficiența energetică — orientările
Comisiei**

{SWD(2013) 445 final}
{SWD(2013) 446 final}
{SWD(2013) 447 final}
{SWD(2013) 448 final}
{SWD(2013) 449 final}
{SWD(2013) 450 final}
{SWD(2013) 451 final}

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind punerea în aplicare a directivei privind eficiența energetică — orientările Comisiei

1. INTRODUCERE

Europa nu își poate permite să irosească energie. Realizarea unei Europe eficiente din punct de vedere energetic reprezintă de mult timp un obiectiv al UE, sprijinit în repetate rânduri de către șefii de stat și de guvern din UE.

În 2007, Consiliul European a adoptat obiective ambițioase pentru 2020 în ceea ce privește energia și schimbările climatice — reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 20%, creșterea cu 20 % a ponderii energiei din surse regenerabile și atingerea valorii de 20 % în materie de eficiență energetică¹.

Aceste obiective au fost reconfirmate în cadrul strategiei Europa 2020² partajată între instituțiile europene, statele membre și partenerii sociali, entități care contribuie în egală măsură la asigurarea faptului că UE ia măsurile necesare pentru a îndeplini obiectivele Strategiei Europa 2020.

Previziunile din 2010³ au arătat că obiectivul UE privind eficiența energetică pentru 2020 nu ar urma să fie realizat și că, prin urmare, ar fi necesar să se ia noi măsuri la nivel european și național. În 2011, Comisia a prezentat o propunere de directivă privind eficiența energetică pentru a soluționa această problemă. Propunerea se bazează pe experiența dobândită în diferite domenii, în special în ceea ce privește performanța energetică a clădirilor, serviciile energetice și cogenerarea. Deoarece numitorul comun al acestor sectoare este potențialul încă mare pentru eficiență energetică, propunerea a pornit de la prezumția că majoritatea economiilor de energie necesare ar putea fi realizate prin îmbunătățirea eficienței energetice (respectiv, prin utilizarea unei cantități mai reduse de energie de intrare pentru un nivel echivalent de activitate economică sau serviciu). Scopul principal al propunerii a fost de a aduce o contribuție importantă la îndeplinirea obiectivului UE 2020 privind eficiența energetică, precum și de a stabili un cadru comun pentru promovarea eficienței energetice în Uniune după 2020. Propunerea respectivă a fost, în cele din urmă, adoptată de cei doi colegislatori la 25 octombrie 2012 ca Directiva 2012/27/UE privind eficiența energetică⁴.

2. DIRECTIVA PRIVIND EFICIENȚA ENERGETICĂ:

Directiva privind eficiența energetică („DEE”) a fost publicată în Jurnalul Oficial la data de 14 noiembrie 2012 și a intrat în vigoare la 4 decembrie 2012. Statele membre vor trebui să o transpună până la 5 iunie 2014 (în afară de anumite dispoziții pentru care este prevăzut un alt termen de transpunere⁵).

¹ Spre deosebire de celelalte două obiective, acest obiectiv nu a făcut obiectul unui instrument obligatoriu din punct de vedere juridic.

² COM(2010) 2020 final.

³ Evaluarea impactului planului privind eficiența energetică, (SEC/2011/277)

⁴ Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE (privind stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic) și 2010/30/UE (privind etichetarea și standardele pentru produse) și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE (privind promovarea cogenerării) și 2006/32/CE (privind eficiența energetică la utilizatorii finali și serviciile energetice).

⁵ A se vedea articolul 28 alineatul (1).

DEE conține măsuri cu caracter juridic obligatoriu menite a intensifica eforturile statelor membre în vederea utilizării mai eficiente a energiei pe parcursul tuturor etapelor lanțului energetic – de la transformarea și distribuția energiei până la consumul final al acesteia. Cele mai importante cerințe din directivă, în ceea ce privește viitoarea politică energetică, sunt rezumate mai jos.

În primul rând, pentru a întări angajamentul politic asumat de statele membre în cadrul strategiei UE 2020, DEE definește în mod clar și cuantifică pentru prima dată obiectivul UE în materie de eficiență energetică drept „*faptul că, în 2020, consumul de energie al Uniunii trebuie să fie de maximum 1 474 Mtep⁶ de energie primară sau maximum 1 078 Mtep de energie finală*”.⁷ Cu ocazia aderării Croației la 1 iulie 2013, aceste obiective au fost ajustate la „maximum 1 483 Mtep de energie primară sau maximum 1 086 Mtep de energie finală”.

Punerea în aplicare completă și adecvată a DEE va juca un rol important în atingerea obiectivului UE pentru 2020 de realizare a 20 % în materie de eficiență energetică, care, la rândul său, va fi integrat în cadrul UE 2030 pentru politicile climatice și energetice, astfel cum se explică în Cartea verde COM (2013) 169 final. Evaluarea progreselor înregistrate în îndeplinirea obiectivelor naționale indicative în materie de eficiență energetică stabilite de statele membre în conformitate cu articolul 3 din DEE va aduce noi elemente în discuțiile cu privire la tipurile obiectivelor și la nivelul adecvat pentru 2030.

DEE prevede, de asemenea, obligația statelor membre de a stabili obiectivele naționale indicative în materie de eficiență energetică pentru 2020, care se pot baza pe indicatori diferiți (consumul de energie primară sau finală ori economiile de energie primară sau finală ori intensitatea energetică). Până la 30 aprilie 2013, statele membre au trebuit să notifice Comisiei aceste obiective și modul în care ele se traduc în utilizarea de energie primară și finală în 2020, ca parte a programelor naționale de reformă sau în cadrul unei comunicări separate⁸.

Aceste informații au fost integrate în cadrul procesului semestrului european⁹, fiind evaluate ca un element care permite determinarea probabilității realizării obiectivului global al UE până în 2020 și a măsurii în care eforturile individuale conduc la realizarea obiectivului comun. Toate statele membre și-au comunicat în prezent obiectivele naționale indicative, deși două dintre ele nu le-au raportat încă în formatul impus de directivă. Obiectivele naționale indicative de eficiență energetică, luate împreună, sugerează că statele membre intenționează să realizeze doar aproximativ 16,4% economii de energie primară și 17,7% economii de energie finală până în 2020 și nu 20%, cât era necesar pentru a îndeplini obiectivul general al UE¹⁰. Cu toate acestea, înainte de a se furniza un rezultat mai fiabil, trebuie realizată o evaluare mai aprofundată, care să conțină obiectivele tuturor statelor membre, rezultatele modelizărilor energetice și includerea instrumentelor de politică aflate în curs de elaborare. În conformitate cu articolul 3 alineatul (2) și cu articolul 24 alineatul (7) din DEE, Comisia trebuie să prezinte Parlamentului European și Consiliului, până la 30 iunie 2014, evaluarea

⁶ Mtep = milioane de tone echivalent petrol.

⁷ Cifre actualizate pentru a se ține seama de aderarea Croației la UE la 1 iulie 2013

⁸ Pentru o listă a obiectivelor naționale și o evaluare, vă rugăm să consultați comunicarea Comisiei [COM (2013) final xxx] privind „Progresele generale către realizarea obiectivelor UE privind eficiența energetică”

⁹ În special în documentul COM (2013) 350 final și în fișa tematică legată de *Obiectivele Strategiei Europa 2020: schimbările climatice și energia*

¹⁰ Pentru cele două state membre (Slovenia și Croația) care nu au furnizat informații despre modul în care obiectivele lor pentru 2020 se traduc în energie primară și finală, calculul s-a făcut cu ajutorul datelor istorice privind utilizarea energiei în 2010 (http://ec.europa.eu/energy/efficiency/eed/reporting_en.htm).

progreselor înregistrate în direcția atingerii obiectivului privind eficiența energetică pentru 2020.

În plus, directiva cere statelor membre să instituie și să publice, până la 30 aprilie 2014, strategiile lor pe termen lung în ceea ce privește renovarea clădirilor, obligație esențială dat fiind că aproape 40 % din consumul final de energie se realizează în case, birouri publice și private, magazine și alte clădiri. Clădirile din sectorul public trebuie să conducă prin puterea exemplului — 3 % din clădirile deținute și ocupate de administrații centrale ar trebui renovate anual la nivelul stabilit de statul membru respectiv în temeiul Directivei privind performanța energetică a clădirilor¹¹. Rolul primordial al sectorului public este recunoscut, de asemenea, în dispozițiile DEE referitoare la achizițiile publice, potrivit cărora administrația centrală trebuie, în anumite condiții, să achiziționeze produse, servicii și clădiri cu cea mai mare eficiență energetică.

Statele membre trebuie să asigure faptul că o parte din economiile de energie se realizează, în perioada 2014-2020, la nivelul utilizatorului final prin stabilirea fie a unei scheme de obligații în ceea ce privește eficiența energetică, fie a unor măsuri de politică alternative.

Recunoscând importantul potențial de economisire a energiei în întreprinderile de toate categoriile și tipurile, toate întreprinderile sunt încurajate să facă audituri energetice, acestea reprezentând o obligație care trebuie îndeplinită o dată la patru ani de către cele care nu sunt IMM. Statele membre sunt invitate să elaboreze programe care să încurajeze IMM să se supună auditurilor energetice, și să sensibilizeze gospodăriile în privința beneficiilor unor astfel de audituri. Prin identificarea unor posibilități de economisire a energiei, auditurile energetice vor reprezenta, de asemenea, fundamentul dezvoltării unei piețe a serviciilor energetice.

Informațiile cu privire la consumul de energie sunt esențiale pentru a le permite consumatorilor să ia decizii informate cu privire la aprovizionarea cu energie și utilizarea energiei. Prin urmare, directiva conține cerințe detaliate privind contorizarea și facturarea la consumatorii finali.

Aproximativ 30 % din energia primară a UE este utilizată în sectorul energetic, în principal pentru a transforma energia în electricitate și căldură și pentru distribuție. Prin urmare, Directiva are scopul de a maximiza eficiența infrastructurii și a rețelei, de a facilita și promova reacția din partea cererii și de a stabili obligațiile și încurajările pentru o utilizare mai masivă a cogenerării cu randament ridicat și a sistemelor de termoficare și răcire centralizată.

Eficiența energetică este unul dintre modurile cele mai rentabile de consolidare a siguranței aprovizionării cu energie și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și de alți poluanți. Sistemul energetic și societatea în ansamblul său trebuie să își îmbunătățească semnificativ eficiența energetică. Îmbunătățirea eficienței energetice reprezintă o prioritate a tuturor scenariilor de decarbonizare prezentate în Perspectiva energetică 2050 și, prin urmare, preocuparea majoră trebuie să rămână eficiența energetică și în acest context.

O analiză a tendințelor observate la indicatorii cheie sugerează că, dacă se aplică politici puternice în materie de eficiență energetică și dacă DEE este pusă în aplicare în toate elementele sale, UE ar putea să revină la traseul stabilit pentru îndeplinirea obiectivului în 2020. În cazul în care se realizează acest lucru, în fiecare an, până în 2020, gospodăriile europene și sectoarele industriale vor suporta costuri ale energiei mai mici cu aproximativ 38 de miliarde EUR, va exista un necesar de investiții în producția și distribuția de energie mai mic cu aproximativ 6 miliarde EUR și se vor investi aproximativ 24 de miliarde EUR în

¹¹ Articolul 4 din Directiva 2010/31/UE.

îmbunătățirea la nivel de gospodării și întreprinderi, asigurând industriilor noastre un avantaj competitiv mai mare și creând locuri de muncă la nivel local.

3. DOCUMENTE DE LUCRU ALE SERVICIILOR COMISIEI CU MAI MULTE ORIENTĂRI CU PRIVIRE LA DISPOZIȚIILE DEE

Majoritatea dispozițiilor directivei trebuiau transpuse în legislația națională până la data de 5 iunie 2014. În cazul articolului 7, statele membre trebuie să transmită Comisiei, până la 5 decembrie 2013, măsurile de politică avute în vedere. Utilizarea de către statele membre a abordării alternative de la articolul 5 alineatul (6) și a derogărilor de la cerințele articolului 14 alineatul (5) trebuie notificată Comisiei până la data de 31 decembrie 2013.

Dat fiind că eficiența energetică se bazează pe mai multe acțiuni la scară mică, Directiva privind eficiența energetică conține dispoziții complexe și detaliate, care au adesea un caracter foarte tehnic. Comisia este interesată să colaboreze strâns cu statele membre în procesul de transpunere și de punere în aplicare efectivă a directivei și, în acest scop, a pregătit șapte documente de lucru ale serviciilor Comisiei (SWD), care explică în detaliu modul în care, din punctul de vedere al serviciilor Comisiei, ar trebui interpretate și ar putea fi optim aplicate anumite dispoziții ale directivei. Aceste SWD nu modifică efectele juridice ale directivei și nu aduc atingere interpretării obligatorii a directivei, formulate de Curtea de Justiție. Documentele tratează anumite aspecte ale directivei, care sunt complexe din punct de vedere juridic, sunt dificil de transpus și au un potențial ridicat în ceea ce privește impactul asupra eficienței energetice. Acestea se referă la articolele 5-11, 14 și 15 din DEE, care includ dispoziții privind clădirile administrației centrale, achizițiile publice, obligațiile în ceea ce privește eficiența energetică și alternativele la acestea, auditurile energetice, contorizarea și facturarea, cogenerarea, rețelele și reacția din partea cererii. Trebuie remarcat faptul că DEE conține cerințe minime și că, în conformitate cu articolul 1 alineatul (2), statele membre pot introduce măsuri mai stricte compatibile cu legislația Uniunii.

Prezenta comunicare va fi însoțită de SWD detaliate, dar conține în rândurile ce urmează și un rezumat al principalelor aspecte.

Deoarece transpunerea integrală a DEE în ordinea juridică națională necesită o planificare pe termen lung, Comisia publică prezenta comunicare și SWD însoțitoare înainte de termenul limită de transpunere a directivei.

3.1. Orientări cu privire la articolul 5 (rolul de exemplu al clădirilor administrației centrale)

Articolul 5 prevede ca administrațiile centrale ale statelor membre trebuie să renoveze în fiecare an 3 % din suprafața totală a clădirilor pe care le dețin și le ocupă, care nu îndeplinesc cerințele minime în materie de eficiență stabilite în temeiul Directivei 2010/31/CE privind performanța energetică a clădirilor, astfel încât să corespundă cel puțin nivelurilor de eficiență stabilite de statele membre în vederea aplicării directivei respective. Statele membre trebuie să stabilească și să publice un inventar al tuturor clădirilor vizate ale administrației centrale, până la data de 31 decembrie 2013. Dacă un stat membru renovează mai mult de 3 % din suprafața totală a clădirilor administrației centrale într-un anumit an, acesta poate contabiliza excedentul în unul din ultimii sau următorii trei ani. Ca alternativă la obligația de a renova 3 % din suprafața clădirilor administrației centrale, statele membre pot adopta alte măsuri eficiente din punct de vedere al costurilor în ceea ce privește clădirile administrației lor centrale, care ar putea determina un nivel de economii de energie cel puțin echivalent. Cantitatea de economii de energie necesară în temeiul abordării alternative este cumulativă, ceea ce înseamnă că statele membre au obligația de a realiza suma de economii anuale de energie pentru întreaga perioadă cuprinsă între 2014 și 2020, independent de economiile realizate în fiecare an în

perioada respectivă. Statele membre pot utiliza estimări pentru stabilirea nivelului necesar de economii.

Pentru stabilirea domeniului de aplicare al obligației prevăzute la articolul 5, definiția termenului „administrație centrală” prevăzută la articolul 2 alineatul (9) din DEE este crucială. „Administrație centrală” înseamnă „toate departamentele administrative a căror competență acoperă întregul teritoriu al unui stat membru”. Pe lângă această definiție, statele membre pot să consulte anexa IV la Directiva privind achizițiile publice¹², care include o listă a organismelor administrației publice centrale din toate statele membre, precum și definiția administrației centrale, conținută în orientările referitoare la Regulamentul (CE) nr. 479/2009 al Consiliului privind aplicarea Protocolului privind procedura aplicabilă deficitelor excesive. În cazul statelor membre cu structură federală, este relevantă ultima teză a considerentului 17 din DEE.

Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind articolul 5 prezintă eventualele criterii și referințe care să ajute la încadrarea clădirilor în domeniul de aplicare al obligației. Acesta prezintă, de asemenea, exemple concrete privind modul în care ar putea fi stabilite și respectate obiectivul de 3 % în materie de renovare și obligația în temeiul abordării alternative.

3.2. Orientări cu privire la articolul 6 (achiziții efectuate de organismele publice)

Directiva 2004/18/CE privind achizițiile publice stabilește cadrul privind achizițiile și are drept scop garantarea principiilor precum concurența loială și obținerea celui mai bun randament pentru banii contribuabililor. Directiva lasă în seama legislației specifice, precum DEE, orice definiție a ce urmează să fie achiziționat. Articolul 6 din DEE prevede că, în anumite condiții, administrațiile centrale achiziționează produse, servicii și clădiri cu performanțe foarte bune în materie de eficiență energetică, definite prin acte legislative ale UE, cum ar fi Directiva privind etichetarea energetică¹³ și regulamentele delegate de completare, directiva privind proiectarea ecologică¹⁴ și regulamentele de punere în aplicare a acesteia, directiva privind performanța energetică a clădirilor sau programul Energy Star. Anexa III la DEE stabilește o listă de cerințe în materie de eficiență energetică definite în aceste acte ale UE.

Documentul de lucru clarifică dispozițiile pertinente în materie de achiziții publice, conținute în actele UE la care se face trimitere în anexa III. Și în acest caz, definiția termenului „administrație centrală” este crucială pentru stabilirea domeniului de aplicare al obligațiilor privind achizițiile publice.

Obligațiile privind achizițiile publice sunt condiționate de elemente precum raportul cost/eficacitate, adecvarea tehnică, și sustenabilitatea în sens larg. Documentul de lucru explică aceste „condiții”, de exemplu diferența dintre raportul cost/eficacitate pe parcursul ciclului de viață și fezabilitatea economică, precum și condițiile în care statele membre ar putea să le aplice. Regulamentul prevede, de asemenea, criterii potențiale pe baza cărora statele membre ar putea stabili care sunt entitățile acoperite de obligațiile privind achizițiile publice.

¹² Directiva 2004/18/CE

¹³ Directiva 2010/30/UE

¹⁴ Directiva 2009/125/CE

3.3. Orientări cu privire la articolul 7 (obligații în ceea ce privește eficiența energetică și alternative)

Articolul 7 este responsabil pentru jumătate din economiile de energie pe care ar trebui să le realizeze DEE. Este un articol complex, care conține unele dispoziții¹⁵ care ar trebui să înceapă să se aplice înainte de încheierea perioadei de transpunere a DEE. .

Articolul solicită statelor membre să stabilească scheme de obligații în ceea ce privește eficiența energetică sau să utilizeze măsuri de politică alternative pentru a realiza o anumită cantitate vizată de economii de energie în rândul consumatorilor finali. Economii de energie care urmează să fie atinse prin schemele de obligații în ceea ce privește eficiența energetică și prin măsurile alternative în temeiul alineatului (9) trebuie să fie cel puțin echivalente cu realizarea unor noi economii în fiecare an, de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020, în valoare de 1,5 % din vânzările anuale de energie la consumatorii finali ale tuturor distribuitorilor de energie sau ale tuturor societăților de vânzare cu amănuntul, per volum mediu obținut în 2010, 2011 și 2012. Documentul de lucru explică modul în care ar trebui să se calculeze acest volum total vizat de economii de energie cumulative și noi care urmează să fie atins în cursul perioadei de obligație 2014-2020 și precizează ce seturi de date statistice ar putea fi utilizate. În plus, acest volum poate fi redus de către statele membre cu până la 25 %, folosind patru posibilități specifice, și anume utilizând rate reduse ale nivelului economiilor, excluzând parțial sau în întregime industriile ETS, permițând anumite economii pe partea ofertei sau contabilizând economiile de energie din alte acțiuni începând cu 31 decembrie 2008, care pot exercita un impact și în 2020. Documentul de lucru explică modul în care ar putea fi utilizate aceste posibilități prevăzute la articolul 7 alineatul (2).

El dă ca exemplu diferite tipuri de măsuri de politică care pot fi avute în vedere și economiile de energie aferente și atrage atenția asupra metodelor și principiilor menționate în anexa V pentru DEE care trebuie urmate la calcularea economiilor de energie.

Fiind necesare „noi” economii, nu toate măsurile pe care statele membre le-au întreprins în diverse momente în domeniul eficienței energetice pot conta în sensul articolului 7. Documentul de lucru al serviciilor Comisiei arată că economiile de energie obținute din acțiunile individuale în perioada de obligație (*i.e.* perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2020) pot fi contabilizate, chiar dacă măsura de politică care a dat naștere respectivelor acțiuni a fost adoptată/introdusă înainte de 1 ianuarie 2014. În ceea ce privește transpunerea și punerea în aplicare, statele membre trebuie să notifice Comisiei, până la 5 decembrie 2013, metodologiile detaliate, propuse sau definite din punct de vedere juridic, pentru funcționarea schemei de obligații în ceea ce privește eficiența energetică, precum și măsurile de politică pe care le au în vedere ca măsuri alternative.

Ar trebui reamintit faptul că statele membre trebuie să stabilească norme referitoare la sancțiunile eficiente, proporționale și disuasive aplicabile în caz de nerespectare a dispozițiilor naționale adoptate în temeiul acestui articol (articolul 13 din DEE).

3.4. Orientări cu privire la articolul 8 (auditori energetice și sisteme de gestionare a energiei)

Articolul 8 impune statelor membre două principale obligații: de a promova disponibilitatea auditurilor energetice în rândul consumatorilor finali în toate sectoarele și de a asigura că întreprinderile care nu sunt IMM-uri efectuează audituri energetice cel puțin o dată la patru ani. Auditurile trebuie să fie eficiente din punct de vedere al costurilor și întreprinse de experți calificați/acreditați sau supravegheate de către autorități independente.

¹⁵ Articolul 7 alineatul (9), anexa V punctul (4). Statele membre trebuie să comunice Comisiei, până la 5 decembrie 2013, măsurile de politică pe care intenționează să le adopte

DEE definește „IMM” prin trimitere la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei și documentul de lucru explică elementele definiției după cum se menționează în recomandare (mai puțin de 250 de angajați, o cifră de afaceri anuală care nu depășește 50 de milioane EUR și/sau un bilanț anual total care nu depășește 43 de milioane EUR). Se aplică normele naționale privind forța de muncă în ceea ce privește definirea termenului „angajat”. Documentul de lucru explică faptul că, în conformitate cu definiția UE, o întreprindere dintr-o țară trebuie să stabilească dacă este partener sau se află în legătură cu o întreprindere din altă țară. Acest lucru se întâmplă în cazul în care o întreprindere deține peste 25 % din capital sau din drepturile de vot într-o altă întreprindere¹⁶ (sau invers) și, în acest caz, trebuie analizat numărul total de salariați ai întreprinderii partenere sau ai întreprinderii legate pentru a se vedea dacă întreprinderile sunt IMM sau nu.

Aplicarea acestei definiții în practică necesită de exemplu analizarea datelor consolidate privind fiecare întreprindere, inclusiv în alte state membre și în afara Europei, pentru a asigura o definiție și un tratament armonizate pe întreg teritoriul UE. Documentul de lucru oferă exemple de măsuri, cum ar fi registrele cu IMM, registrele publice cu societăți sortate după dimensiuni etc., care ar putea fi utile în identificarea întreprinderilor care intră sub incidența obligației de audit energetic.

Ca urmare, sucursalele mici dintr-un stat membru ar putea fi nevoite să realizeze un audit energetic la fiecare patru ani, deoarece nu se încadrează în definiția IMM și, prin urmare, intră în categoria întreprinderilor mari. Acest lucru nu ar trebui să fie considerat drept sarcină suplimentară sau disproporționată¹⁷, deoarece, pe de o parte, astfel de întreprinderi pot implementa sisteme de gestionare a energiei și, prin urmare, pot fi exceptate de la obligația de audit sau pot avea acorduri prin care sucursala ar putea fi ajutată în ceea ce privește auditul, de exemplu prin intermediul experților interni ai societății mamă și, pe de altă parte, deoarece auditul energetic în cauză ar putea avea un domeniu de aplicare mai limitat și un cost mai redus.

Documentul de lucru explică introducerea flexibilității prevăzute la articolul 8 pentru îndeplinirea obligației de audit. În consecință, întreprinderile mari care implementează sisteme de gestionare a energiei sau a mediului sunt exceptate de la cerința efectuării de audituri energetice la fiecare patru ani. Întreprinderile mari care implementează audituri energetice în temeiul acordurilor voluntare (cu supravegherea adecvată) sunt considerate a respecta cerințele de audit energetic periodic.

Pentru a garanta calitatea ridicată a auditurilor energetice și a sistemelor de gestionare a energiei, statele membre trebuie să stabilească cerințele minime pentru auditurile energetice bazate pe anexa VI la DEE, iar documentul de lucru al serviciilor Comisiei oferă exemple practice în privința nivelului de detaliu pe care ar trebui să-l includă un audit energetic. Nota de orientare explică, de asemenea, modul în care sistemele de audit DEE se referă la acreditare și evaluarea conformității, astfel cum sunt reglementate de Regulamentul (CE) nr. 765/2008.

¹⁶ În general, majoritatea IMM-urilor sunt *autonome*, deoarece sunt fie complet independente, fie au unul sau mai multe parteneriate minoritare (fiecare mai puțin de 25 %) cu alte întreprinderi. Dacă participația nu depășește 50 %, relația este considerată a fi între întreprinderi *partenere*. Dacă depășește cota respectivă, întreprinderile sunt *legate*.

¹⁷ Anexa VI litera (d) prevede că auditurile energetice trebuie să fie „proporționale”. Principiul proporționalității implică să se concluzioneze dacă un mijloc sau o măsură legislativă sau administrativă este adecvată și necesară pentru atingerea unei ținte sau a unui obiectiv. Curtea de Justiție a Uniunii Europene aplică principiul proporționalității atunci când pune în balanță măsurile legislative cu interesele private, drepturile individuale și libertățile fundamentale.

Ar trebui să se reamintească faptul că, la fel ca la articolul 7, statele membre trebuie să stabilească norme privind sancțiunile aplicabile în caz de nerespectare a dispozițiilor naționale adoptate pentru auditurile energetice.

3.5. Orientări privind articolele 9-11 (informații privind contorizarea și facturarea)

Articolul 9 prevede că consumatorii finali de energie electrică, gaze naturale, servicii de termoficare, răcire și apă caldă ar trebui să aibă contoare individuale la un preț competitiv, care să reflecte cu precizie consumul lor de energie și care să ofere informații privind momentul consumului de energie (cu excepții bazate pe motive tehnice și financiare). Dispozițiile DEE privind informațiile de contorizare și facturare preiau și utilizează mai eficient unele dispoziții din Directiva anterioară 2006/32/CE privind eficiența energetică la utilizatorii finali și serviciile energetice (majoritatea acestora urmând să fie abrogate de către DEE la 5 iunie 2014). Începând cu data de 31 decembrie 2016, cerința pentru furnizarea de contoare care măsoară consumul individual la consumatorii finali de încălzire și răcire se va extinde la clădirile cu mai multe apartamente și clădirile polivalente cu o sursă centrală de încălzire/răcire sau aprovizionate de la o sursă centrală care deservește mai multe clădiri (cu excepții bazate pe motive tehnice și financiare).

Nota de orientare clarifică faptul că articolul 9 nu prevede introducerea sistemelor de contorizare inteligentă (acest subiect fiind tratat de directivele din cadrul celui de-al treilea pachet legislativ: Directiva 2009/72/CE și Directiva 2009/73/CE), ci lămurește mai degrabă faptul că, dacă statele membre introduc contorizarea inteligentă, trebuie să respecte o serie de obligații ce le revin în temeiul articolului 9 alineatul (2), cum ar fi faptul că contoarele inteligente trebuie să fie capabile să măsoare electricitatea furnizată în rețea de către instalația consumatorului. De asemenea, în notă se evaluează că „clientul final” ar putea include nu doar persoana care utilizează energie, ci și o persoană sau organizație precum o asociație de proprietari în clădiri cu mai multe apartamente, care cumpără în comun energie. Articolul 10 prevede că ar trebui în mod normal să fie adus la cunoștința consumatorilor finali cu contoare individuale tradiționale, cel puțin o dată la 6 luni, cât de mult vor fi facturați pentru energia utilizată în ultima perioadă — sau o dată la 3 luni, la cerere sau dacă primesc facturi electronice.

În cazul în care sunt disponibile contoare inteligente de electricitate/de gaz, articolul 10 oferă consumatorilor finali dreptul la informații detaliate cu privire la consumul lor de energie în temeiul contractului lor actual de furnizare pentru cei doi ani anteriori și (cu anumite excepții) la o comparație cu consumul unui utilizator tipic.

Articolul 11 oferă consumatorilor finali dreptul de a primi gratuit facturile și toate informațiile privind facturarea pentru consumul lor de energie.

Ar trebui reamintit faptul că statele membre trebuie să stabilească norme referitoare la sancțiunile eficiente, proporționale și disuasive aplicabile în caz de nerespectare a dispozițiilor naționale adoptate în temeiul articolelor 9-11 (articolul 13 din DEE).

3.6. Orientări cu privire la articolul 14 (promovarea eficienței energetice în ceea ce privește încălzirea și răcirea)

Articolul 14 extinde domeniul de aplicare și înlocuiește dispozițiile de fond ale Directivei 2004/8/CE privind promovarea cogenerării. Recomandările privesc numai noile aspecte introduse de DEE.

Statelor membre li se solicită să elaboreze o evaluare detaliată pentru identificarea potențialului de rentabilitate a cogenerării de înaltă eficiență și a încălzirii și răcirii centralizate eficiente, luând în considerare condițiile climatice, de fezabilitate economică și de adecvare tehnică. Această evaluare trebuie notificată Comisiei până la data de 31 decembrie

2015. Pe baza acestor potențiale, statele membre ar trebui să ia măsuri în vederea implementării potențialului de rentabilitate a cogenerării de înaltă eficiență și a încălzirii și răcirii centralizate eficiente. În evaluare, statele membre ar trebui să furnizeze informații cu privire la politicile, strategiile și măsurile care pot fi adoptate până în 2020 și 2030 pentru a realiza potențialul de cogenerare de înaltă eficiență. Pentru instalațiile de producere a energiei electrice și industriale mai mari de 20 MW există obligația de a pregăti o analiză cost-beneficiu care să trateze viabilitatea cogenerării, recuperarea pierderilor de căldură sau legătura la rețeaua de termoficare atunci când sunt construite sau renovate substanțial. Rezultatele analizei cost-beneficiu realizate ar trebui să se reflecte în autorizațiile sau permisele instalației.

Cerințele privind conținutul evaluării cuprinzătoare și al metodologiei analizei costuri-beneficii și derogările posibile de la obligațiile pentru instalații sunt explicate în detaliu în documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

3.7. Orientări cu privire la articolul 15 (obligații în ceea ce privește transformarea, transportul și distribuția energiei)

Articolul 15 prevede că statele membre trebuie să se asigure că autoritățile naționale de reglementare în domeniul energiei, operatorii sistemului de transport și operatorii de distribuție a energiei electrice maximizează potențialul de eficiență energetică al rețelelor inteligente, evaluează și îmbunătățesc eficiența energetică în proiectarea și exploatarea infrastructurii de gaze naturale și energie electrică și se asigură că tarifele și reglementările îndeplinesc criteriile specifice privind eficiența energetică și nu împiedică reacția din partea cererii. Până la 30 iunie 2015, statele membre trebuie să evalueze potențialul de eficiență energetică al infrastructurii de gaze și energie electrică și să identifice măsurile concrete de îmbunătățire a eficienței energetice în infrastructura lor de rețea. Articolul prevede priorități de acces și repartizare pentru producția combinată de energie termică și electrică (CHP) și plasează resursele din partea cererii, în special reacția din partea cererii, pe picior de egalitate cu oferta în ceea ce privește participarea la piețele cu ridicata și cu amănuntul. El promovează în mod specific accesul și participarea reacției din partea cererii în echilibrare, rezervă și alte piețe de servicii, impunând definirea modalităților contractuale sau tehnice de participare, inclusiv participarea agregatorilor și a altor furnizori de servicii de gestionare a reacției din partea cererii.

4. CONCLUZII

Eficiența energetică este o problemă complexă și dificilă în ceea ce privește capacitatea autorităților guvernamentale. Din punct de vedere politic, poate exista un decalaj între angajamentele asumate de statele membre și respectarea lor în practică. Directiva privind eficiența energetică oferă o nouă structură juridică care acoperă toate obiectivele convenite la nivel european în ceea ce privește eficiența energetică. Până în prezent, punerea în aplicare a legislației existente în materie de eficiență energetică este numai parțială. DEE înlocuiește și consolidează două directive privind eficiența energetică (Directiva 2004/8/CE privind cogenerarea și Directiva 2006/32/CE privind serviciile energetice) și legăturile cu obligațiile deja prevăzute în Directiva 2009/125/CE privind proiectarea ecologică, Directiva 2010/30/UE privind etichetarea energetică și Directiva 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor). Așa cum se menționează în partea 2 de mai sus, Comisia trebuie să prezinte Parlamentului European și Consiliului, în 2014, un raport asupra progreselor realizate în direcția obiectivului 2020, care poate include propuneri de măsuri suplimentare, dacă este necesar. Se speră că prezenta comunicare și documentele însoțitoare vor sprijini statele

membre la transpunerea și punerea în aplicare a măsurilor ambițioase convenite în Directiva privind eficiența energetică.